

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijk Instituut Brasschaat Secundair Onderwijs te BRASSCHAAT

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 29868-29876

Instellingsnummer 29868

Instelling Gemeentelijk Instituut Brasschaat Secundair Onderwijs

Directeur Werner DE LEEUW

Adres Door Verstraetelei 50 - 2930 BRASSCHAAT

Telefoon 03-650.00.70

Fax 03-650.00.89

E-mail directie@gibbrasschaat.be

Website <http://www.gibbrasschaat.be>

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Brasschaat

Adres Bredabaan 182 - 2930 BRASSCHAAT

Scholengemeenschap SG GIB/GITOK

Adres Kapellensteenweg 112 - 2920 KALMTHOUT

CLB Vrij CLB Voor - en Noorderkempen

Adres De Zwaan 28 - 2930 BRASSCHAAT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 03-10-2016, 04-10-2016, 05-10-2016, 06-10-2016, 07-10-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 07-10-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 29-11-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Jean-Luc WITTEVRONGEL

Teamleden Chris DU PONT, Wendy FRANQUET, Etienne GIELEN, Lies HARDEMAN, Veerle VONDERLYNCK

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Nederlands in aso en tso tweede graad (leerplannen O/2/2012/106 en O/2/2012/117).....	8
4.1.1.2 Lichamelijke opvoeding in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen en Wetenschappen en in aso derde graad en in tso tweede en derde graad (leerplannen O/2/2004/225, O/2/2011/012)	11
4.1.1.3 Lichamelijke opvoeding en sport in aso derde graad in de studierichting Sportwetenschappen (leerplan O/2/2017/492)	13
4.1.1.4 Cultuur- en gedragwetenschappen in aso tweede en derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplannen O/2/2006/118 en O/2/2006/299)	16
4.1.1.5 De vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	19
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	21
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	22
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	23
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	24
5.1 Leerbegeleiding.....	24
5.2 Evaluatiepraktijk	26
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	29
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	31
7.1 Wat doet de school goed?	31
7.2 Wat kan de school verbeteren?	31
7.3 Wat moet de school verbeteren?	31
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	32
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	33

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Administratief functioneren het Gemeentelijk Instituut Brasschaat (schoolnummer 29868) en de Gemeentelijke Middenschool (schoolnummer 29876) als een pedagogisch geheel. De verslaggeving gebeurt per schoolnummer. Om een volledig beeld te krijgen van de school dienen de twee verslagen samen te worden gelezen. De onderdelen met als titel 'Samenvatting', 'Voet', 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne', 'Overige erkenningsvoorwaarden', 'Reglementering', 'Kwaliteitsbewaking van de processen' en 'Algemeen beleid' zijn identiek in beide verslagen. Omwille van de eenheid in de schoolwerking wordt het pedagogisch geheel in de verslagen 'de school' genoemd.

2 SAMENVATTING

Het Gemeentelijk Instituut Brasschaat vormt samen met de Gemeentelijke Middenschool een pedagogisch geheel. Naast een eerste graad met een A-stroom omvat het onderwijsaanbod studierichtingen binnen het aso en het tso. In het aso biedt de school een brede waaier aan opleidingen aan, in het tso de aanvullende studierichtingen Handel en Techniek-wetenschappen. Hiermee profileert de school zich sterk binnen de schoolzone.

De onmiddellijke nabijheid van het gemeentepark van Brasschaat schept een groene omgeving. Dit park herbergt een uitgebreide sportinfrastructuur, met een sporthal, een overdekt zwembad, een atletiekpiste en sportterreinen. In de nabijheid van de atletiekpiste nam de school onlangs een nieuwbouw in gebruik met zes leslokalen, de 'sportcampus' genaamd.

De school heeft al jaren een stijgend leerlingenaantal en bereikt nu zijn maximumcapaciteit, met iets meer dan duizend leerlingen. De school start met een beginsituatie waarbij de meeste leerlingen relatief hoge onderwijskansen hebben ten opzichte van het Vlaamse gemiddelde. Het studiesucces van de afgestudeerde leerlingen ligt rond of boven het Vlaamse gemiddelde in het hoger onderwijs. Het schoolteam staat achter de slogan 'GIB, een écht sportieve school'. Het beleidsteam wil bij de leerlingen de talenten en mogelijkheden ontwikkelen om hun weg in onze maatschappij te vinden.

De onderwijsinspectie onderzocht tijdens de doorlichting de leerplanrealisatie in een aantal structuuronderdelen en vakken. Daarnaast onderzocht ze ook de kwaliteit van de leerbegeleiding en de leerlingenevaluatie. Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen (VOET), het onderzoek van het algemeen beleid van de school en het geheel van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne maakten eveneens deel uit van de doorlichting.

Het erkenningsonderzoek kwam verder tot stand op basis van een representatief staal van het onderwijsaanbod. De leerplanrealisatie voldoet voor lichamelijke opvoeding en sport in de derde graad Sportwetenschappen. De leerplanrealisatie voldoet niet voor Frans, lichamelijke opvoeding en plastische opvoeding in de eerste graad, Nederlands in de tweede graad aso en tso, lichamelijke opvoeding in aso tweede graad en derde graad en in tso tweede en derde graad. Verder voldoet cultuur- en gedragswetenschappen in aso tweede en derde graad in Humane wetenschappen niet. De vakgroepen kennen een grote autonomie om het onderwijsaanbod en de evaluatie af te stemmen op de leerplannen. De schoolleiding stimuleert de werking van de vakgroepen, maar de opvolging van de resultaatsgerichtheid gebeurt onvoldoende zoals uit het erkenningsonderzoek blijkt.

De school biedt de leerlingen een breed aanbod aan algemeen vormende activiteiten. Dit heeft een positieve invloed op de degelijke invulling van de vakoverschrijdende eindtermen (VOET). Het erkenningsonderzoek toont verder aan dat de school de onderwijsreglementering goed respecteert. Een gebrek aan systematische opvolging van de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' maakt dat de school hiervoor niet voldoet.

Het kwaliteitsonderzoek toont aan dat de school de zorg voor leerlingen als prioritair beschouwt en dat de leerbegeleiding stevig verankerd zit in de dagelijkse werking van een aantal studierichtingen. Recent is, naar aanleiding van het M-decreet, de aanzet gegeven om de schoolvisie op de leerbegeleiding bij te sturen en te verfijnen. Binnen de brede basiszorg wil de school sterk inzetten op leren leren. De schoolleiding richtte een kernteam op dat de individuele leraren aanzet tot het nemen van hun verantwoordelijkheid en hen begeleidt in hun remediëringstaak. Hoewel de school een globaal zicht heeft op de leerbegeleiding, ontbreken een systematische analyse van de effecten en de daaruit volgende nodige bijstellingen.

In het onderzoek naar de evaluatiepraktijk blijkt dat de school een duidelijke visie heeft op het evalueren en delibereren van haar leerlingen. Niet enkel de cijfergegevens, maar vooral de inhoud van het vak en de vorming zijn bepalend voor de beoordeling en de deliberatie. De leraren krijgen van de schoolleiding een praktisch en organisatorisch kader aangereikt voor de rapporteringspraktijk via een digitaal punten- en rapporteringssysteem. De schoolleiding wil bovendien de leerbegeleiding koppelen aan de evaluatiepraktijk, door de leraren te vragen ook de mogelijkheid tot remediëring toe te voegen. Dit alles resulteert in een verbeterde communicatie met leerlingen en ouders. Het geslaagde initiatief om de leerlingen uit het vierde jaar voor te bereiden op de geïntegreerde proef en de onderzoekscompetentie van de derde graad is een voorbeeld van goede praktijk. Weinig vakgroepen maken echter afspraken over de gelijkgerichtheid, de validiteit en de transparantie van hun evaluaties, waardoor de evaluatie niet voldoende is afgestemd op de leerplandoelstellingen. De school bewaakt onvoldoende de doeltreffendheid van haar evaluatiepraktijk.

De directie hanteert een intuïtieve en laagdrempelige leiderschapsstijl. Ze lost de problemen die opduiken efficiënt op. Ze communiceert vlot met haar leerlingen, ouders, medewerkers, bestuur en de buurt. De school staat voor de uitdaging om met systematiek en strategie de eigen kwaliteit op te volgen en haar prioriteiten op (middel)lange termijn vast te leggen. Veranderingen komen tot stand na overleg met de betrokken partijen, maar botsen wel eens op een starre schoolcultuur bij bepaalde personeelsleden.

De inspectie besluit de doorlichting met een beperkt gunstig advies. Het inspectieteam is ervan overtuigd dat de school voldoende slagkracht, motivatie en competenties bezit om de vastgestelde tekorten weg te werken binnen de voorziene termijn.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 ASO Economie	lichamelijke opvoeding, Nederlands	
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	lichamelijke opvoeding, Nederlands	cultuurwetenschappen, gedragswetenschappen
Graad 2 ASO Wetenschappen	lichamelijke opvoeding, Nederlands	
Graad 2 TSO Techniek-wetenschappen	lichamelijke opvoeding, Nederlands	
Graad 2 TSO Handel	lichamelijke opvoeding, Nederlands	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	lichamelijke opvoeding	
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	lichamelijke opvoeding	
Graad 3 ASO Humane wetenschappen	lichamelijke opvoeding	cultuurwetenschappen, gedragswetenschappen
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	lichamelijke opvoeding	
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	lichamelijke opvoeding	
Graad 3 ASO Sportwetenschappen	lichamelijke opvoeding	sport
Graad 3 TSO Techniek-wetenschappen	lichamelijke opvoeding	
Graad 3 TSO Boekhouden-informatica	lichamelijke opvoeding	

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Nederlands in aso en tso tweede graad (leerplannen O/2/2012/106 en O/2/2012/117)

Voldoet niet

Het onderwijsaanbod is niet voldoende evenwichtig afgestemd op de leerplandoelstellingen. De communicatieve functie van de taal staat over het algemeen te weinig centraal. De leerlingenevaluatie is transparant, maar niet voldoende representatief voor de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Het onderwijsaanbod richt zich sterk op de taalbeschouwing. Het hoofdaccent ligt niet voldoende op de communicativiteit en op de ontwikkeling van de taalvaardigheden. Het versterken van de receptieve en productieve taalvaardigheden staat te weinig centraal. Binnen de vakgroep verlopen de horizontale samenwerking en het maken van gelijkgerichte afspraken over het onderwijsaanbod behoorlijk. De afstemming van het onderwijsaanbod op de eindtermen en de leerplandoelstellingen gebeurt echter nog niet optimaal. Het leerplan vormt niet in voldoende mate het uitgangspunt voor het lesprogramma.

Binnen het onderwijsaanbod zijn diverse goede aanzetten om de taalvaardigheden te stimuleren. De leesvaardigheid krijgt een sterke aandacht, onder meer met de huislectuur en de hieraan gekoppelde creatieve en taalgerichte opdrachten. De cultuurwerken zijn eveneens prima voorbeelden van schrijfoopdrachten op structurerend en beoordelend niveau. Met de voorbereiding op de onderzoekscompetentie doen de leraren een beroep op de beheersing van de diverse (taal)vaardigheden. Voor de meeste opdrachten zijn duidelijke richtlijnen, stappenplannen en transparante evaluatiecriteria uitgewerkt. Het ontbreekt echter aan een gerichte koppeling van deze opdrachten aan de leerplandoelstellingen en aan het curriculum van het vak Nederlands.

De focus ligt vaak eenzijdig op grammaticale elementen. De transfer naar productieve verwerkingsopdrachten ontbreekt meestal, zodat er weinig integratie is tussen de taalbeschouwing en de taalvaardigheden. Ondanks dat de leraren veel aandacht besteden aan taalzorg in taken, toetsen en examens, leren de leerlingen te weinig reflecteren over hun eigen taalgebruik en over de achterliggende taalsystematiek. Zowel de ontwikkeling van de spreek- en de gespreksvaardigheid als van de luister- en kijkvaardigheid komen niet voldoende doelgericht en niet voldoende frequent aan bod. Binnen de schrijfvaardigheid zijn de aangereikte tekstsoorten vrij beperkt en ligt de focus vaak te sterk op het technisch correct schrijven. Het ontbreekt ook aan een groeilijn voor de vaardigheden, zowel binnen de graad als over de graden heen. Dit schooljaar wil de vakgroep een logboek en een vorderingsplan voor de vaardigheden introduceren.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Bijna alle klaslokalen zijn uitgerust met een computer, gekoppeld aan projectiemogelijkheden. Niet alle leraren maken gebruik van visuele ondersteuning tijdens de lessen. De integratie van de ICT verloopt moeizaam, onder meer wegens een instabiel netwerk. Pc-lokalen of tablets kunnen worden gereserveerd, maar de leraren beschouwen beide mogelijkheden niet als gebruiksvriendelijk. De school werkt dit schooljaar aan het verbeteren van de ICT-voorzieningen. De leerlingen maken zelden gebruik van naslagwerken en (digitale) opzoekmogelijkheden.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De beoordeling van de leerlingen gebeurt aan de hand van examens en van het dagelijks werk (opdrachten en toetsen). Binnen eenzelfde leerjaar werken de leraren doorgaans samen voor het opstellen van de examens en de grotere toetsen. Op de examens staat meestal de puntenverdeling voor de verschillende leerplancomponenten vermeld. Het puntengewicht helt hierbij vaak sterk over naar spraakkunst en spelling. Niet alle taalvaardigheden worden elke examenperiode geëvalueerd. In een aantal gevallen is het cijfer voor een taalvaardigheid gebaseerd op een eenmalige momentopname. Het proces van taalverwerving krijgt weinig aandacht.

Binnen het dagelijks werk blijft over het algemeen het belang van de taalvaardigheden ondergewaardeerd. In sommige rapportperiodes maakt geen enkele taalvaardigheid onderdeel uit van het rapportcijfer. Hierdoor is de leerlingenevaluatie niet representatief voor de eindtermen en de leerplandoelstellingen, en bijgevolg niet valide. Merkwaardig is dat het schoolbeleid voorop stelt dat de evaluatiepraktijk en de (eind)beoordeling van de leerling dienen gebaseerd te zijn op het al dan niet bereiken van de leerplandoelen. De vakgroep richt zich binnen de evaluatiepraktijk echter niet voldoende op de visie van het leerplan en op de leerplandoelstellingen.

De beoordeling van de spreek-, gespreks- en luistervaardigheid krijgt te weinig aandacht. Voor de opdrachten rond schrijfvaardigheid ontbreken meestal de beoordelingscriteria of noteert de leraar deze achteraf bij de correctie. Het in kaart brengen van het beheersingsniveau en het groeiproces voor de taalvaardigheden staat dit schooljaar op de agenda van de vakgroep. De leerlingen krijgen behoorlijk wat leesopdrachten. De leesvaardigheid gaat doorgaans gepaard met literatuur. Voor vragen rond literatuur en stijlkenmerken is de tekstanalyse meestal het vertrekpunt. Maar ook kennis- en reproductievragen maken deel uit van de evaluatie.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De leraren besteden uitgebreid zorg aan de leerbegeleiding. Zij bieden de leerlingen ondersteuning bij het verwerken van de leerstof en geven duidelijke richtlijnen voor het uitvoeren van hun opdrachten. Op remediërend vlak zorgt de organisatie van inhaallessen voor een gerichte begeleiding. Maar ook hier ligt de nadruk vooral op grammatica en spelling.

De leerlingen met geattesteerde leermoeilijkheden zijn gekend en zij krijgen een gepaste ondersteuning. Taalzorg krijgt een sterke aandacht. De focus ligt voornamelijk op het technisch correct schrijven. De doorstroming van informatie over de talige situatie van de leerlingen vanuit de eerste graad is beperkt.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De samenwerking binnen de vakgroep verloopt op horizontaal vlak en binnen de graad behoorlijk vlot. De vakgroep heeft zich echter onvoldoende gebogen over het realiseren van een doelgerichte en gezamenlijke afstemming van het curriculum op de leerplandoelen. Een duidelijke en leerplangerichte visie op talenonderwijs ontbreekt.

De beleidsmatige aansturing en opvolging van de inhoudelijke werking van de vakgroep is vrij beperkt. De vakgroep staat open voor aanbevelingen en externe ondersteuning, maar bleef hierbij deels op haar honger zitten. Leerplanstudie, een verruiming van de horizon en een kritische zelfreflectie zijn elementen die zullen bijdragen tot een passende leerplanrealisatie en tot een valide evaluatiepraktijk.

4.1.1.2 Lichamelijke opvoeding in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen en Wetenschappen en in aso derde graad en in tso tweede en derde graad (leerplannen O/2/2004/225, O/2/2011/012)

Voldoet niet

De leraren bieden niet alle leerplandoelstellingen aan. De evaluatie is niet evenwichtig en transparant. De materiële ondersteuning voldoet.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leerplannen zijn onvoldoende het vertrekpunt voor het uitwerken van het onderwijsaanbod. Dit komt tot uiting in de ondermaatse aandacht voor de leerplandoelstellingen rond zelfstandig werken, reflecteren over bewegen, het ontwikkelen van een gezonde en veilige levensstijl en het ontwikkelen van het zelfconcept en sociaal functioneren. Er ontbreken voor deze doelstellingen expliciete leerlijnen. De leraren leveren inspanningen om te werken aan deze doelstellingen, maar deze aandacht is discontinu, verschillend van leraar tot leraar en soms oppervlakkig.

De focus ligt te veel op het verbreden en verdiepen van de motorische competentie. Daartegenover krijgen leerlingen weinig of geen kansen om rollen te vervullen, leiding te nemen en te geven, samen te overleggen en keuzes te maken, na te gaan of ze vorderingen maken in bepaalde sportdisciplines en om feedback te geven aan elkaar. Activerende werkvormen zoals videofeedback, partnerfeedback en kijkwijzers komen afhankelijk van de leraar aan bod. Op het vlak van zelfstandig werken blijft het aanbod beperkt tot werken in kleine groepen en het samenspelen.

In de planningsdocumenten ondersteunen leerlijnen de realisatie van disciplinegebonden leerplandoelstellingen. Deze leerlijnen bestaan louter uit een opsomming van leerinhouden, vaak met weinig onderscheid tussen opeenvolgende leerjaren of graden. Leerlijnen voor de bewegingsdoelstellingen rond zelfstandig werken en reflecteren over bewegen, de persoonsgebonden doelen en attitudes ontbreken.

In de tweede graad aso in de studierichting Wetenschappen organiseert de school sport in het complementair gedeelte ter voorbereiding van de derde graad sportwetenschappen. De school wil op die manier de doorstroming van de leerlingen faciliteren.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende sportinfrastructuur en leermiddelen om de leerplandoelstellingen te realiseren. De school heeft een eigen turnzaal en gebruikt frequent de sportzaal op wandelafstand van de school. Leraren kunnen op beide locaties grote toestellen correct en veilig opbergen in apart voorziene ruimtes. In de onmiddellijke nabijheid zijn er mogelijkheden voor zwem- en outdooractiviteiten.

Het doorschuifstelsel voor het gebruik van de verschillende sportaccommodaties draagt bij tot een leerproces met voldoende diepgang. Leerlingen kunnen voldoende lang aan een bepaalde discipline werken. De verplaatsingstijd en de organisatie van de verplaatsing zijn geen rem op de actieve leertijd.

De vakgroep benut te weinig de mogelijkheden die het vak biedt om een bijdrage te leveren aan het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen ICT.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Het onevenwichtige aanbod resulteert in een onevenwichtige evaluatie. De evaluatie is volledig gericht op de motorische inhoud en niet op alle leerplandoelstellingen. De leraren gaan onvoldoende na of de leerlingen de doelen met betrekking tot verantwoord en veilig bewegen, reflecteren over bewegen, ontwikkelen van een gezonde en veilige levensstijl en het ontwikkelen van het zelfconcept en sociaal functioneren bereiken. De leraren passen permanente evaluatie toe. In realiteit gaat het echter over gespreide evaluatie en domineert de productgerichte toetsing van motorische onderdelen. Het overige deel van de toetsing krijgt de benaming attitudes, wat niet beantwoordt aan de verwachtingen van de eindtermen of de leerplandoelstellingen. De evaluatie van de niet-motorische leerplandoelstellingen mist een opbouw over de graden heen.

De evaluatie is onvoldoende transparant door het gebrek aan een overzichtelijke en evenwichtige puntenverdeling met vooraf afgesproken en gecommuniceerde criteria.

De evaluatie van de motorische component krijgt een invulling die verschilt van leraar tot leraar. Er zijn geen sporen terug te vinden van de evaluatie-inhoud, de observatiepunten en de evaluatiecriteria voor de componenten verantwoord en veilig bewegen, reflecteren over bewegen, het ontwikkelen van een gezonde en veilige levensstijl en het ontwikkelen van het zelfconcept en sociaal functioneren.

De leraren betrekken de leerlingen occasioneel bij de evaluatie van het leerproces (zelf- en partnerevaluatie).

Rapporteringspraktijk

Ook in de rapportering ontbreekt transparantie. Het overwaarden van de motorische component in het puntentotaal geeft geen correct beeld van de leerlingenprestaties. In de rapporten is er enkel plaats voor een cijfer. Deze waardering wordt niet verder toegelicht of aangevuld met feedback. Op die manier wordt de communicatieve waarde van de rapporten voor de persoonsgebonden doelen niet ingezet. Bij tekorten geven sommige leraren wel feedback of remediëringstips.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

Het prestatieniveau van de leerlingen is voor de meeste sportdisciplines behoorlijk. In de sportpractica hanteren de leraren vooral leraargestuurde werkvormen. De leraren gebruiken het elektronische leerplatform sporadisch om de leerlingen te remediëren of extra kansen te geven om te leren rond bewegen.

Deskundigheidsbevordering De invloed van de formele vakgroepwerking op de leerplanrealisatie is begrensd. De samenwerking en het verantwoordelijkheidsbesef voor het gezamenlijk realiseren van het geïntegreerde leerplanconcept zijn matig. Elementen zoals leerplanstudie, het inplannen en het gebruiken van activerende werkvormen en de horizontale en verticale samenhang van alle leerplandoelstellingen komen te weinig aan bod. Het overleg levert een bijdrage tot een degelijke praktische organisatie van de lessen en de extramurale activiteiten. De leraren spreken onder meer een taakverdeling af met betrekking tot de schoolsport en de organisatie van de sportdag.

De vakgroep levert inspanningen om zich te professionaliseren. Proactieve initiatieven zoals het uitnodigen van de pedagogische begeleider of het uitwisselen van ideeën met collega's van andere scholen, zijn er tijdens de voorbije jaren weinig geweest. Het beleid stuurt de deelname aan vakinhoudelijke en algemeen pedagogische nascholing beperkt aan.

4.1.1.3 Lichamelijke opvoeding en sport in aso derde graad in de studierichting Sportwetenschappen (leerplan O/2/2017/492)

Voldoet

De leerlingen realiseren de eindtermen/leerplandoelstellingen. De aanwezige sportinfrastructuur ondersteunt de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod De tweepolige richting Wetenschappen-Sport werd omgeschakeld naar de éénpolige studierichting Sportwetenschappen. De eindtermen treden in werking voor de derde graad vanaf het schooljaar 2016-2017. Het vernieuwde leerplan treedt in werking vanaf 1.09.2017.

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Tijdens de lessen gaat veel aandacht naar de bewegingsgebonden eindtermen en specifieke eindtermen (SET) met de nadruk op de motorische bekwaamheden. De leerlingen zijn vaardig en bereiken het verwachte beheersingsniveau. Af en toe krijgen ze de kans om met ondersteunende leermiddelen zoals videofeedback inzicht te verwerven in de bewegingsuitvoeringen.

In de aanpak ontbreekt nog de expliciete koppeling tussen de bewegingsvaardigheden en de bijhorende wetenschappelijke achtergronden zoals de éénpolige SET voorschrijven. Wetenschappelijke vaardigheden zijn nog niet opgenomen in het aanbod.

De eindtermen die aan de component gezondheid en veiligheid zijn toegewezen kennen een kwalitatieve invulling. Leerlingen verwerven de nodige attitude om een gezonde, fitte en veilige levensstijl na te streven en te onderhouden. De leraren hebben aandacht voor kwetsuren en overbelasting en garanderen een maximale veiligheid bij bewegingssituaties.

In de cluster zelfconcept en sociaal functioneren ontbreekt de expliciete en continue implementatie van de eindtermen zoals verantwoordelijkheidszin, eigen leertraject kunnen bepalen, fair-play, omgaan met winst en verlies, afspraken naleven en leiding kunnen aanvaarden.

Een gelijkgerichte ontwikkeling van leerlijnen voor de componenten zelfstandig werken, reflecteren over bewegen, het ontwikkelen van een gezonde en veilige levensstijl en het ontwikkelen van het zelfconcept en sociaal functioneren, is een aandachtspunt. De visie dat het systematisch aanleren van strategieën om het bewegen te regelen tot een groot motiverend en lerend effect bij de leerlingen leidt, heeft nog geen brede ingang gevonden. Sommige leraren experimenteren met ondersteunende rollen, maar passen dit enkel toe bij gekwetste leerlingen onder de vorm van vervangingsopdrachten.

De SET in verband met de onderzoekscompetentie worden kwaliteitsvol gerealiseerd. De vakgroep bouwt het onderzoekend leren op vanuit de tweede graad. De leerlingen leren informatie te verzamelen en te ordenen. Conclusies worden systematisch gerapporteerd en geconfronteerd met andere standpunten.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende sportinfrastructuur en leermiddelen om de eindtermen te realiseren. De school heeft een eigen turnzaal en gebruikt frequent de sportzaal op wandelafstand van de school. Leraren kunnen op beide locaties grote toestellen correct en veilig opbergen in apart voorziene ruimtes. In de onmiddellijke nabijheid zijn er mogelijkheden voor zwem- en outdooractiviteiten.

Het doorschuifstelsel draagt bij tot een leerproces met voldoende diepgang. Leerlingen kunnen voldoende lang aan een bepaalde discipline werken. De verplaatsingstijd en de organisatie van de verplaatsing zijn geen rem op de actieve leertijd.

De vakgroep benut te weinig de mogelijkheden die het vak biedt om een bijdrage te leveren aan het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen ICT.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is hoofdzakelijk gericht op de motorische inhouden en niet op alle eindtermen/ leerplandoelstellingen. De evaluatie van de motorische component krijgt een invulling die verschilt per leraar. De evaluatie is onvoldoende transparant door het gebrek aan evaluatie-inhoud, observatiepunten en evaluatiecriteria voor de componenten verantwoord en veilig bewegen, reflecteren over bewegen, ontwikkelen van een gezonde en veilige levensstijl en het ontwikkelen van het zelfconcept en sociaal functioneren. De scores voor deze eindtermen/leerplandoelstellingen worden ad hoc toegekend. De evaluatie van de onderzoekscompetentie omvat zowel de evaluatie van het product als van het proces dat de leerling doorloopt. De evaluatie is transparant en gebeurt op basis van een assessmentformulier met beoordelingscriteria.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het prestatieniveau van de leerlingen is voor de meeste sportdisciplines behoorlijk. In de sportpractica hanteren de leraren vooral leraargestuurde werkvormen. Structurele remediëring is voorzien voor enkele sportdisciplines zoals gymnastiek. De sporttechnische deskundigheid van leraren levert een duidelijke meerwaarde voor het prestatiegericht klimaat waarin de lessen verlopen. De schoolleiding beschouwt sport en beweging als een fundamentele pijler in het opvoedingsproject. De leraren gebruiken het elektronische leerplatform te weinig om de leerlingen te remediëren of extra kansen te geven om te leren rond bewegen. Het leerplan beveelt nochtans het gebruik van een individueel (elektronische) portfolio aan. Het werken met deze sportfolio zou leerlingen helpen hun kennis van de verschillende bewegingsgebieden te verbreden en te verdiepen en stimuleert het zelfstandig leren.
Deskundigheidsbevordering	De invloed van de formele vakgroepwerking op de leerplanrealisatie is begrensd. De samenwerking en het verantwoordelijkheidsbesef voor het gezamenlijk realiseren van het geïntegreerde vakconcept zijn matig. Elementen zoals leerplanstudie, het inplannen en gebruiken van activerende werkvormen en de horizontale en verticale samenhang van alle eindtermen komen veel minder aan bod. Het overleg levert een bijdrage tot een degelijke praktische organisatie van de lessen en de extramurale activiteiten. De leraren spreken onder meer een taakverdeling met betrekking tot de schoolsport en de organisatie van de sportdag af. De vakgroep levert inspanningen om zich te professionaliseren. Proactieve initiatieven zoals het uitnodigen van de pedagogische begeleider of het uitwisselen van ideeën met collega's van andere scholen, zijn er tijdens de voorbije jaren weinig geweest. Het beleid stuurt de deelname aan vakinhoudelijke en algemeen pedagogische nascholing beperkt aan.

4.1.1.4 Cultuur- en gedragswetenschappen in aso tweede en derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplannen O/2/2006/118 en O/2/2006/299)

Voldoet niet

Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De leerbegeleiding en de vakgroepwerking ondersteunen onvoldoende de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod	Het onderwijsaanbod van cultuur- en gedragswetenschappen is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Dit veroorzaakt enerzijds hiaten in het aanbod en zorgt anderzijds voor lesinhouden waarbij de link met de leerplandoelstellingen onduidelijk is.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Voor cultuurwetenschappen ontbreken in de tweede graad de doelstellingen van de profielcomponent 'samenhang en wisselwerking' en gaat te veel aandacht naar het juridische veld. In de derde graad cultuurwetenschappen komen de doelstellingen van de componenten 'waarden en normen' en 'samenhang en wisselwerking' niet of zeer beperkt aan bod en gaat te veel onderwijstijd naar het politieke veld. Ook verwerven de leerlingen zeer veel filosofie waarbij de link met de leerplandoelstellingen ontbreekt of zeer onduidelijk is.

Voor gedragswetenschappen in de tweede graad krijgen de doelstellingen waarbij de leerlingen de lesinhouden op hun eigen gedrag moeten toepassen te weinig aandacht en zijn de doelstellingen van de componenten 'waarden en normen' en 'samenhang en wisselwerking' te beperkt terug te vinden in het onderwijsaanbod. In de derde graad ontbreken voor gedragswetenschappen de leerplandoelstellingen van de component 'waarden en normen' of zijn de betreffende lesinhouden onvoldoende zorgvuldig afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Ondanks de hiaten en het onevenwicht in het onderwijsaanbod voldoet het beheersingsniveau. De leerlingen gaan actief aan de slag met de leerstof, ze passen de begrippen en de denkkaders toe op actuele maatschappelijke thema's en leren deze van verschillende invalshoeken bekijken aan de hand van taken, opdrachten en extramurale projecten. Sommige opdrachten dagen de leerlingen uit om te leren analyseren, synthetiseren en beoordelen op basis van wetenschappelijke kaders. Het leren onderbouwen en formuleren van een eigen standpunt komt vooral in het onderwijsleergesprek aan bod, waardoor niet alle leerlingen dit voldoende oefenen.

Het onderwijsaanbod mist de nodige samenhang op meerdere vlakken. Zo komen verschillende thema's meerdere keren aan bod. Dit zorgt voor nutteloze overlappingsen omdat de leraren onvoldoende afspraken maken over bijvoorbeeld een complementaire invalshoek of een andere moeilijkheidsgraad. Ook vertrekt de vakgroep onvoldoende van een verticale leerlijn waarin ze de verschillende componenten uit het leerplan logisch opbouwt doorheen de vier leerjaren. Bovendien verwerven de leerlingen de leerplandoelstellingen van cultuur- en gedragswetenschappen onvoldoende geïntegreerd. De algemene leerplandoelstelling 'verbanden leggen tussen de gedrags- en cultuurwetenschappelijke invalshoeken' komt nauwelijks aan bod. Vooral tijdens de projecten benut de vakgroep onvoldoende de kansen om de doelstellingen van cultuur- én gedragswetenschappen geïntegreerd aan te reiken.

De leerlingen verwerven in voldoende mate de onderzoekscompetentie aan de hand van betekenisvolle opdrachten. In de tweede graad krijgen ze een beperkte theoretische onderbouwing en oefenen ze onder begeleiding deelaspecten van de onderzoekscyclus. Zo maken ze kennis met verschillende onderzoeksmethoden. In de derde graad doorlopen ze de volledige onderzoekscyclus. De leerlingen confronteren enkel hun onderzoeksresultaten onvoldoende met andere standpunten.

Ook voor de realisatie van de onderzoekscompetentie vertrekt de vakgroep niet van een gezamenlijke, gedragen aanpak. Dit zorgt voor anomalieën in de leerlijn. Zo ontbreekt eenduidigheid in het gebruik van vakterminologie en methodieken. Ook doorlopen de leerlingen in het zesde leerjaar de onderzoekscyclus in cultuurwetenschappen zeer sterk leraargestuurd en tegelijkertijd in gedragswetenschappen begeleid zelfstandig. Op deze manier gaat heel veel kostbare onderwijstijd verloren aan de onderzoekscompetentie ten nadele van de realisatie van andere leerplandoelstellingen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De leslokalen zijn uitgerust met een computer, internetaansluiting en projectiemogelijkheid. De leraren gebruiken deze ICT-mogelijkheden veelvuldig om het onderwijsproces visueel te ondersteunen. De school beschikt over voldoende computers voor de leerlingen. De leerlingen gebruiken deze frequent als ze werken aan taken of opdrachten.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk weerspiegelt de hiaten en het onevenwicht uit het onderwijsaanbod. Dit betekent dat de evaluatiepraktijk onvoldoende representatief is voor de leerplandoelstellingen. Zoals voor het onderwijsaanbod bestrijkt ook de evaluatiepraktijk voldoende de verschillende beheersingsniveaus. Taken, toetsen en examens peilen naar kennis, inzicht, toepassing en analyse in bekende en nieuwe contexten. Het onderbouwen van een eigen standpunt en het beoordelende niveau komen in mindere mate aan bod.

De evaluatiepraktijk mist echter op verschillende vlakken de nodige transparantie, wat de objectiviteit in het gedrag brengt. Zo ontbreken bij taken, opdrachten, projecten en mondelinge examens meestal concrete evaluatiecriteria. Bij toetsen en examens is de puntenverdeling doorgaans helder, maar bij vragen die op veel punten staan, is het vaak niet duidelijk hoe de score tot stand komt. Verder is de invulling van het dagelijks werk en het gewicht van de verschillende onderdelen niet altijd overzichtelijk voor de leerlingen.

Ook voor de evaluatie van de onderzoekscompetentie maakte de vakgroep geen duidelijke afspraken. De kwaliteit van de evaluatie varieert dan ook per opdracht. Sommige opdrachten bevatten concrete evaluatiecriteria. Bij andere opdrachten ontbreken evaluatiecriteria of zijn ze eerder vaag en onvoldoende afgestemd op de specifieke eindtermen en op de verschillende fasen van de onderzoekscompetentie. Peerevaluatie en zelfreflectie maken soms deel uit van het evaluatieproces. De evaluatie van de onderzoekscompetentie richt zich voornamelijk op het eindproduct; de evaluatie van het proces of van de tussentijdse mijlpalen krijgt geen of te weinig gewicht.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Het leerklimaat is aangenaam en getuigt van vertrouwen tussen de leraren en de leerlingen.

Het cursusmateriaal sluit voldoende aan bij het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. In de tweede graad is het cursusmateriaal nog meer gestructureerd met af en toe invuloefeningen; in de derde graad werken de leerlingen met doorlopende teksten en met de afdrukken van de beeldpresentaties. In beide graden is het materiaal up-to-date en speelt het voldoende in op de leefwereld van de jongeren en op relevante en actuele maatschappelijke gebeurtenissen. De leraren bakenen duidelijk af wat de leerlingen moeten kennen voor een toets of een examen.

Het aanbieden van leerstrategieën verschilt van leraar tot leraar en is dus niet gekaderd in een vak- en graadoverstijgend referentiekader met een logische leerlijn. Hierdoor mist de leerbegeleiding doelgerichtheid en doeltreffendheid. Zo leren de leerlingen in de derde graad zelf notities maken vooraleer ze het cursusmateriaal krijgen. In de praktijk betekent dit echter dat ze letterlijk de teksten van de beeldprojectie overschrijven. Ook laten sommige leraren de leerlingen in de derde graad grotere gehelen verwerken, anderen houden de frequentie van de toetsen hoog.

Alle leraren hebben aandacht voor curatieve leerbegeleiding. Ze overlopen klassikaal toetsen of stellen verbeterleutels ter beschikking. Bij opdrachten schrijven de leraren vaak uitgebreide kwalitatieve feedback, wat de leerlingen in staat stelt hun leerproces bij te sturen. Bij tekorten kunnen de leerlingen bij de leraren terecht voor extra uitleg. Door de taken en toetsen hebben de leraren zicht op het functioneren van hun leerlingen, maar ze gebruiken deze informatie onvoldoende om te differentiëren.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep cultuur- en gedragswetenschappen bestaat uit zeer bevoegen en deskundige individuen, maar werkt onvoldoende als team samen om het leerplan als geheel te realiseren. In het verleden verdeelde de vakgroep de leerplandoelstellingen over de verschillende leerjaren, maar doorheen de jaren legden de leraren op basis van persoonlijke interesses meer en meer eigen accenten en verloren het leerplan uit het oog. De vakgroep sluit aan bij de vakgroep 'geschiedenis' waardoor de pedagogisch-didactische thema's eigen aan cultuur- en gedragswetenschappen nog meer ondergesneeuwd raakten. Deze evolutie verklaart gedeeltelijk de tekorten in de leerplanrealisatie.

Overleg

Tijdens de doorlichting besliste de schoolleiding in samenspraak met de leraren om de vakgroep af te scheiden van geschiedenis en een eigen vakgroepvoorzitter aan te duiden. Op deze manier wil de school de onderlinge samenwerking en de leerplangerichtheid van de vakgroep verhogen.

4.1.1.5 De vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid In samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst ontwikkelde de school een visie op VOET die naadloos aansluit bij het pedagogisch project. De school draagt een brede vorming voor alle leerlingen hoog in het vaandel. Ze heeft een traditie en cultuur van vakoverschrijdende projecten die tot stand komen door de inzet van heel het team.

Doelgerichtheid

Enkele jaren geleden maakte de school een inventaris op van alle VOET die ze nastreeft in vakken en projecten. Hierbij kwamen weinig hiaten naar voor. Recentelijk duiden de leraren op het digitaal platform aan welke VOET ze in hun projecten nastreven. Ook de vakgroepen houden bij, al dan niet op het elektronische platform, welke VOET ze nastreven binnen hun lessen. De school beschikt echter niet over een strategie om de kwaliteit van deze koppeling met de VOET te toetsen. Deze planning voldoet nipt omdat de afstemming op de VOET te vrijblijvend en onvoldoende betrouwbaar en valide is.

Beleid De school zorgt voor een breed draagvlak voor de VOET-werking door haar leraren vrij adequaat te ondersteunen. Het directieteam neemt de verantwoordelijkheid voor de VOET op zich. De organisatie van activiteiten die bijdragen tot de VOET, ligt bij verschillende leraren en bij de vakwerkgroepen. Deze functioneren vrij autonoom; de directie stuurt ze niet structureel aan. De schoolleiding treedt voornamelijk stimulerend en faciliterend op. Omdat er een goede voedingsbodem is in de vakoverschrijdende projectwerking van de school, slaagt ze erin om leraren een actieve bijdrage te laten leveren aan een brede vorming voor haar leerlingen. De school werkt ook structureel samen met de lokale overheid en andere externen om een aantal vakoverschrijdende projecten vorm te geven en te organiseren.

Ondersteuning

De communicatie over de VOET-werking verloopt voornamelijk via de adviesraad en de personeelsvergadering.

Beleid
Doeltreffendheid De school evalueert beperkt de elementen van de VOET-werking, maar dit gebeurt niet systematisch en kwaliteitsvol. De schoolleiding analyseerde de vroegere inventaris en volgt de huidige registratie van de nagestreefde VOET. Dit heeft nog niet geleid tot bijsturingen. Doordat de registratie weinig valide is, beschikt de school onvoldoende over de nodige informatie om haar VOET-beleid doelgericht en kwaliteitsvol te evalueren.

De leraren en leerlingen evalueren heel wat activiteiten en projecten, maar niet expliciet de impact ervan op het nastreven van de VOET. Ook de adviesraad evalueert telkens de voorbije vakoverschrijdende activiteiten en stuurt bij waar nodig, maar dit gebeurt onvoldoende doelgericht. Bovendien volgt de school de invulling van de VOET binnen de vakken weinig inhoudelijk op.

Beleid
Ontwikkeling De schoolleiding informeerde het team over de geactualiseerde VOET. Dit was de aanleiding om de inventaris te maken van de bijdrage van alle projecten en activiteiten aan de VOET.

Verschillende personeelsleden volgen nascholingen binnen de domeinen van de VOET, maar de breedte en effectiviteit zijn beperkt. De nascholingen kaderen niet in een analyse van de professionaliseringsbehoeften voor de VOET.

De school vertoont binnen haar VOET-werking wel een ontwikkelingsdynamiek. Zo speelt ze in op recente maatschappelijke fenomenen bijvoorbeeld met een activiteit tegen cyberpesten en wil ze de komende jaren haar aanpak van leren leren verbeteren.

Uitvoering
Lichamelijke gezondheid en veiligheid De school streeft alle eindtermen bij alle leerlingen met voldoende diepgang na. Ze komen aan bod binnen de vakken van de basisvorming, zoals lichamelijke opvoeding, godsdienst of zedenleer en natuurwetenschappen, waardoor de school alle leerlingen bereikt.

Daarnaast promoot de school gezonde voeding onder meer met haar 'gezonde toog' waar leerlingen dagelijks enkel gezonde tussendoortjes kunnen kopen en met specifieke projectdagen. De school profileert zich als sportieve school; ze organiseert dan ook talrijke bewegingsactiviteiten tijdens de middagpauze en na school. Verder organiseert de school verkeersdagen en leren de leerlingen EHBO en reanimeren. Vermeldenswaardig is ook het project 'RUIS' waarmee de school de leerlingen sensibiliseert om zich te beschermen tegen geluidsoverlast.

Uitvoering
Socioculturele samenleving De school streeft bijna alle eindtermen bij alle leerlingen met voldoende diepgang na.

Binnen de VOET die te maken hebben met diversiteit in de samenleving speelt de wereldmeerdagse, georganiseerd door de gemeentelijke raad voor ontwikkelingssamenwerking, een grote rol. Verder komen deze VOET aan bod binnen het vak sociale activiteiten in de eerste graad en in de lessen godsdienst of zedenleer. Op deze manier bereikt de school alle leerlingen.

Door hun talrijke buitenlandse reizen en stadsbezoeken beleven de leerlingen voldoende en op een actieve manier kunst en cultuur. De wederzijdse beïnvloeding van kunst, cultuur, techniek, politiek, economie, wetenschappen en levensbeschouwing komt minder expliciet aan bod.

Herinneringseducatie krijgt een invulling door het bezoek aan Berlijn en een vredesfietsroute. Binnen de lessen geschiedenis diepen de leerlingen dit thema verder uit.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De gemeentelijke diensten staan in voor het onderhoud van de school. Een intercommunale die zorgt voor vijftien gemeenten ten noorden van Antwerpen, neemt de arbeidsveiligheid op en levert ook de preventieadviseur.

De instelling spoort onvoldoende systematisch de tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op. Ze is hierin onvolledig. Dat blijkt uit de wijze waarop de instelling verplichte controles en risicoanalyses uitvoert. De resultaten van de recente controles van de ladders en het brandverslag van de campus 'Park' ontbreken. De instelling kent de tekorten waaraan ze moet werken onvoldoende. Dat belet haar om waakzaam te zijn voor ongunstige factoren en veranderingen in de schoolomgeving.

Dit verklaart waarom plannen zoals het jaaractieplan (JAP) niet consequent inspelen op tekorten die specifiek zijn voor de instelling. Sommige tekorten kregen een oplossing, maar er zijn ook gekende tekorten die al langere tijd aanslepen. Het ontbreken van een duidelijke koppeling aan de financiële middelen ondergraaft de doelgerichtheid van het JAP. Het ontbreken van een globaal preventieplan (GPP) zorgt ervoor dat het JAP al te vaak een doorslag is van het voorgaande jaar. De aandachtspunten in de verslagen van zowel interne als externe instanties zijn niet altijd terug te vinden in het JAP.

De betrokkenheid van de preventieadviseur in het aankoop- en indienststellingsbeleid is niet uitgeschreven in een procedure. Recent is er wel gestart met een procedure waarin de preventieadviseur advies geeft bij de bestelling, nakijkt bij de levering en betrokken is bij de indienststelling.

De planning mist aandacht voor maatregelen die, in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie minimaal verbeteren en/of aantonen dat de instelling proactief handelt. Er is nog te weinig een cultuur waarbij elkeen op eigen niveau verantwoordelijkheid neemt.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst blijken er meerdere tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid en gezondheid en hygiëne. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting nog onvoldoende opgelost. Wat moet verbeteren, is in de planning slechts gedeeltelijk voorzien.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle locaties van de leer- en werkomgeving van de instelling. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. De school beschikt niet over een geactualiseerde asbestinventaris. Een beheersplan betreffende de beheersing van legionella ontbreekt. Het register met de inventaris in het kader van de eerste hulp kan verfijnd worden.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne voldoet de school in voldoende mate aan de minimale verwachtingen. De douches aan de turnzaal wateren onvoldoende af, in deze ruimtes is een geur- en vochtprobleem aanwezig.

De instelling krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat het vereiste beleidsvoerend vermogen aanwezig is. Wanneer de instelling de kwaliteit van haar bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequenter bewaakt, daadkrachtiger tekorten beheerst en verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn deze verbetering op eigen kracht vorm te geven.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school beschouwt de zorg voor leerlingen als een prioriteit. Het schoolteam verbindt de visie op leerbegeleiding sterk met het beleid rond socio-emotionele begeleiding en leer- en ontwikkelingsstoornissen. Op initiatief van de cel leerlingenbegeleiding is recentelijk een aanzet gegeven tot het bijsturen en verfijnen van de schoolvisie op de leerbegeleiding naar aanleiding van het M-decreet. De structurele en verdere uitbouw en implementatie van een sterk zorgcontinuüm met een brede basiszorg door alle leraren, vormen een prioriteit voor de school. Voor de tweede en derde graad ligt het accent op het voorbereiden op een vlotte doorstroming naar het hoger onderwijs waarbij het leren inzichtelijk verwerken van leerstofgehelen centraal staat.

Op basis van de noden die de schoolleiding detecteerde in de dagelijkse werking wil de school binnen de brede basiszorg sterk inzetten op leren leren. Voor jongeren met specifieke onderwijsbehoeften voorziet de school in verhoogde zorg of uitbreiding van zorg en, indien nodig, in een individueel aangepast traject.

De school concretiseert deze visie volgens het drielijnenmodel met het titularisteam en de vakleraren als spilfiguren in de eerstelijnszorg. De cel leerlingenbegeleiding, die samenwerkt met het CLB, vervult de tweedelijnsfunctie. Binnen de verhoogde zorg werkt de school met diverse samenwerkingsovereenkomsten voor de leerlingen met specifieke leernoden. De school hanteert voor meer dan 10% van haar schoolbevolking een bijzonder didactisch paspoort, waarbij ze zich engageert om de tegemoetkomingen, op maat van de individuele leerling, zo goed mogelijk te realiseren. In de derde lijn werkt de school samen met verschillende externe partners. In alle fasen zet de school actief in op dialoog met en inspraak van alle betrokken partijen: leerlingen, ouders en leraren.

Ondersteuning De school streeft naar een duidelijke rol- en taakverdeling binnen het zorgcontinuüm. De verantwoordelijkheid voor de integratie van de brede basiszorg met als prioriteit het leren leren, ligt vanaf vorig schooljaar bij het kernteam van de eerste graad. Dit kernteam bestaat uit vier leraren waarvoor de school lesuren investeert. De school verwacht dat het kernteam de individuele leraren verder responsabiliseert en begeleidt in hun remediëringstaak. De zorgcoördinatoren en de leerlingbegeleiders staan het kernteam bij. Hoewel de opdracht van dit zorgteam gericht is op alle aspecten van de leerlingenbegeleiding, wordt in de realiteit de meeste tijd besteed aan socio-emotionele begeleiding.

De beleidsvoering verloopt veeleer impliciet, maar leerbegeleiding zit wel sterk verankerd in de dagelijkse schoolwerking. De meeste acties en initiatieven groeien vaak binnen de cel leerlingenbegeleiding, gevoed vanuit de noden en zorgvragen.

De school voert een intakegesprek met nieuwe leerlingen en onderzoekt daarbij grondig aan welke extra ondersteuning leerlingen nood hebben. Om zicht te krijgen op de beginsituatie van alle leerlingen doet de school een beroep op de observaties van het lerarenteam. Deze melden hun bevindingen aan de leerlingenbegeleiding en bespreken deze in de klassenraden aan het begin van het schooljaar.

De school benadrukt de preventieve kant van de leerbegeleiding en zet hiertoe een aantal acties uit. In de eerste graad gaat het om studiemethodesessies tijdens de lessen 'sociale vaardigheden'. In de andere graden voorziet het lessenrooster structureel in sommige differentiatiemomenten door (vak)leraren parallel te roosteren. Uit het onderzoek blijkt dat een expliciete visie gekoppeld aan eenduidige inhoudelijke doelen en adequate werkvormen voor dit initiatief nog niet aanwezig zijn.

Curatief zijn er diverse initiatieven om leerlingen met studieproblemen of -achterstand te ondersteunen. Naast de individuele bijlessen die de meeste vakleraren ad hoc inplannen, worden er een aantal structurele maatregelen genomen, zoals inhaallessen voor wiskunde, Frans, Nederlands, Engels, wetenschappen en economie/boekhouden. Dit gebeurt na doorverwijzing van de (vak)leraar, de klassenraad of op initiatief van de leerling.

De implementatie van remediëring binnen de vakken is veel minder gestructureerd aangepakt. De kwaliteit van de feedback op toetsen en examens verschilt van vak tot vak. De leraren bouwen de evaluatie nog te weinig in om het leerproces te ondersteunen.

Een leerlingvolgsysteem centraliseert alle relevante gegevens in individuele leerlingendossiers.

Doeltreffendheid De school heeft een globaal zicht op de leerbegeleiding, maar analyseert de effecten niet systematisch en gebruikt deze niet voor eventuele bijstellingen. De werkgroep leren leren bijv. heeft geen verwachtingen vooropgesteld qua resultaten of een effectmeting gekoppeld aan de ondernomen acties. Hierdoor slaagt de school er niet in het rendement van haar aanpak na te gaan.

De begeleidende klassenraden, de vakleraren en de studiebegeleiders volgen de doeltreffendheid van initiatieven op leerlingenniveau op. Regelmatig leidt de één-op-één begeleiding tot succeservaringen bij de leerlingen.

De gegevens over de leerbegeleiding zijn geregistreerd in het leerlingvolgsysteem. Deze informatie wordt zowel op formele als op informele wijze besproken. Samen met de studieresultaten vormt deze informatie een eerste meting.

In haar talenbeleid zet de school vooral in op het versterken van de taalzorg bij de leerlingen en de leraren. Een werkgroep heeft een aantal acties op touw gezet om het taalbewustzijn te ondersteunen. Door middel van een taalscreening detecteert de school de talige noden van de leerlingen die voor het eerst instromen in het secundair onderwijs. Met de resultaten hiervan gaat vooral de vakgroep Nederlands aan de slag om de taalvaardigheid van de leerlingen te stimuleren. Initiatieven van andere vakgroepen rond taalgericht onderwijs of aandacht voor schooltaal, vakjargon en het talig voldoende toegankelijk maken van les- en evaluatiemateriaal, zijn veeleer beperkt. De school evalueert niet systematisch de kwaliteit van de organisatie en de uitvoering van haar talenbeleid.

Ontwikkeling Voor de organisatie en de inhoudelijke invulling van de leerbegeleiding gaat de school uit van de intern aanwezige expertise (cel leerlingenbegeleiding). De leerlingenbegeleiders volgen gericht externe nascholing. Ze geven hun expertise door, zowel informeel bij individuele contacten als formeel op de vergaderingen van de cel leerbegeleiding en op personeelsvergaderingen.

Voor de invulling van de leerbegeleiding op vakkenniveau vertrouwt de school op de professionaliteit van de leraren en de vakgroepwerking. De school volgt hierbij weinig de klaspraktijk op.

5.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school heeft een duidelijke visie op het evalueren en het delibereren van haar leerlingen. Het schoolbeleid stelt als uitgangspunt het behalen van de eindtermen en leerplandoelstellingen als norm voor het al dan niet slagen voor het vak en de studierichting. Vanuit deze visie bevatten de tussentijdse rapporten en het jaarrapport geen gemiddeldes en medianen voor de vakken en tevens geen totalen voor het geheel van de vorming. De cijfergegevens zijn louter richtinggevend. Op deze wijze dienen de leraren de beoordeling en de deliberatie niet louter cijfermatig op te vatten, maar vraagt de school de inhoud van het vak en de vorming als basis voor de beoordeling te gebruiken. De leraren dienen de cijfers te verklaren met duidelijke rapportcommentaren en heldere motiveringen die een voldoende toelichting geven bij de cijfers en de achterliggende doelstellingen.

Ouders krijgen informatie over de evaluatie- en deliberatiepraktijk op een informatieavond bij het begin van het schooljaar en op de vier oudercontacten die per schooljaar georganiseerd worden. Het schoolreglement bevat een opsomming van de elementen die deel uitmaken van de evaluatie, indien ze beschikbaar zijn. De manier waarop de school de evaluatie organiseert is niet voldoende transparant. In het schoolreglement staat onder meer dat de school zelf het aantal examens en examenperiodes bepaalt. Voor deze periodes verwijst het reglement naar de jaarlijkse informatiebundel en naar de agenda van de leerlingen.

Voor het personeel zijn er verschillende documenten en handleidingen beschikbaar op het elektronische schoolplatform, met zowel praktische en organisatorische afspraken als richtlijnen. Ook de visie op bijkomende proeven, vakantietaken, waarschuwingen en adviezen is opgenomen in deze documenten. De schoolleiding rekent op de professionaliteit en de verantwoordelijkheid van de vakgroepen en van de individuele leraar om de evaluatiepraktijk af te stemmen op de leerplandoelstellingen.

Ondersteuning De schoolleiding ondersteunt de evaluatiepraktijk vooral met een praktisch en organisatorisch kader voor de rapporteringspraktijk. De spil hiervoor is een digitaal punten- en rapporteringssysteem dat sinds vorig schooljaar ook voor leerlingen en ouders toegankelijk is. Het aantal rapportperiodes ligt vast.

Onder meer via de organisatie van een pedagogische studiedag heeft de schoolleiding de leraren geïnformeerd en gesensibiliseerd over het belang van een transparante evaluatiepraktijk. Ook aan de noodzaak tot het vellen en het beschrijven van een gemotiveerd oordeel tijdens de deliberatie heeft de school veel aandacht besteed. Er zijn richtlijnen ter beschikking voor het schrijven van duidelijke rapportcommentaren. De schoolleiding volgt de inhoud en het taalgebruik van de rapportcommentaren op.

De school neemt initiatieven om de leerbegeleiding te laten aansluiten op de evaluatiepraktijk. Bij een onvoldoende moet de leraar een verklarend commentaar en de mogelijkheid tot remediëring toevoegen op het rapport.

Er zijn duidelijke afspraken over de evaluatie van de stages, de geïntegreerde proef (GIP) en de opdrachten in het kader van de onderzoekscompetentie (OC). De resultaatsgerichte aanpak van de school om leerlingen uit het vierde jaar voor te bereiden op de GIP en de OC in de derde graad aan de hand van een vakoverschrijdend project, is een voorbeeld van goede praktijk. Hierbij is er aandacht voor zowel proces- als productevaluatie.

Doeltreffendheid Het globale evaluatiekader is goed uitgewerkt, maar de aandacht voor de leerplangerichtheid van de evaluatie is veeleer beperkt. Hoewel de schoolleiding vooropstelt de evaluatiepraktijk af te stemmen op de leerplandoelstellingen, is er een discrepantie tussen het beleids- en het uitvoeringsniveau. Voor de meeste doorgelichte vakken is de evaluatie onvoldoende gebaseerd op de realisatie van de leerplandoelstellingen en zijn de verkregen cijfers dus niet voldoende representatief. Voor de inhoudelijke vormgeving van de evaluatie ligt de verantwoordelijkheid bij de vakgroepen en bij de individuele leraar. Weinig vakgroepen maken afspraken over een gelijkgerichte en valide evaluatiepraktijk. Ook de transparantie van de evaluatie en het hanteren van beoordelingscriteria zijn nog niet voldoende overwogen. De school heeft geen sluitend kwaliteitstoezicht om de validiteit van de evaluatie te bewaken. Dit leidt tot een onvoldoende leerplangerichte afstemming van de evaluatiepraktijk.

De directie stimuleert de keuze voor vormen van permanente evaluatie. In de tweede graad is de drijfveer voor de vervanging van de paasexamens veeleer vanuit praktische overwegingen genomen dan vanuit didactische uitgangspunten. Verschillende vakgroepen zijn echter nog te weinig vertrouwd zijn met de mogelijkheden van breed evalueren. Hier en daar is er een eerste aanzet tot het gebruik van andere evaluatievormen, zoals zelf- en peerevaluatie of het portfolio. Professionalisering via interne en externe begeleiding en vorming kan ervoor zorgen dat deze ideeën niet in de experimentele fase blijven hangen.

Voor een aantal vakken zijn ook vak- en/of vakoverstijgende attitudes zoals taalzorg, in orde zijn met materiaal of op tijd komen, onderdeel van de evaluatie. Niet alle vakgroepen hanteren objectieve meetsystemen voor deze attitudes. Over het puntengewicht en het omgaan met attitudes zijn de verschillen tussen de leraren en de vakken soms groot. Er bestaan hierover geen afspraken op schoolniveau.

De directie volgt de evaluatiegegevens op en stuurt ad hoc bij in geval van sterk afwijkende resultaten. Een systematische analyse van de evaluatiegegevens met het oog op een eventuele bijsturing van de onderwijskundige processen ontbreekt.

B- en C-attesten zijn voorzien van uitgebreide motiveringen. Ondanks de sterke aandacht voor het opstellen van (vak)commentaren, bevatten de formuleringen niet altijd de correcte vakinhoudelijke elementen om de onderbouwing van de attesten en de adviezen sluitend te maken. De processen-verbaal en de notulen van de delibererende klassenraad beantwoorden aan de regelgeving.

Ontwikkeling De schoolleiding heeft de voorbije schooljaren geïnvesteerd in een hernieuwd evaluatiebeleid. Vooral een heldere rapportering en de koppeling aan een mogelijke remediëring waren de aandachtspunten. De inspanningen resulteerden in een verbeterde communicatie over de resultaten van de leerlingen. Daarnaast trachtte de school de deliberatie vooral inhoudelijk, gericht op leerplandoelstellingen te laten verlopen. De eerste stap hiervoor, namelijk het voldoende afstemmen van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen, kreeg echter niet de vereiste beleidsmatige aansturing en opvolging.

De schoolleiding wil een werkpunt maken van de leerplangerichtheid van de evaluatiepraktijk. Rond professionalisering van de vakgroepen en de leraren hierover, zijn nog niet veel initiatieven genomen. Verschillende vakgroepen bezitten op dit ogenblik onvoldoende theoretische kennis om de evaluatie zodanig te organiseren dat de visie van de school en de leerplannen gerealiseerd kan worden. Binnen de evaluatie van de geïntegreerde proef en de onderzoekscompetentie zijn voorbeelden van competentiegericht evalueren uitgewerkt. Een verspreiding en verdieping van deze modellen kunnen inspiratie bieden tot bredere inzichten op een valide en leerplangerichte evaluatiepraktijk.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het directieteam bestaat uit twee directeurs en twee halftijdse adjunct-directeurs. Dit team staat in voor de dagelijkse aansturing van de schoolorganisatie en de communicatie met externen, zoals gemeente, ouders en andere schoolpartners. Binnen het directieteam is er frequent informeel overleg. Elk van de directeurs, en de twee adjunct-directeurs nemen telkens de verantwoordelijkheid en praktische sturing voor een graad op. De verdere verdeling van de taken is niet geëxpliciteerd. Het zorgteam, de adviesraad, de pedagogische raad en de schoolraad ondersteunen inhoudelijk en organisatorisch het directieteam en helpen mee het pedagogisch project te realiseren.

De schoolleiding voert een complementair, participatief en laagdrempelig beleid en is zichtbaar aanwezig tussen haar medewerkers en de leerlingen. Via diverse samenwerkingsverbanden houdt de directie voeling met andere scholen, ouders, vakbonden en de buurt. Als schoolbestuur ondersteunt de gemeente Brasschaat de school sterk op het vlak van personeelsbeleid en logistiek.

Het intuïtieve leiderschap van de directie zorgt ervoor dat ze snel problemen aanvoelt en detecteert. De grootte van de school behoeft echter meer systematiek en strategie om een proactieve beleidslijn uit te zetten.

Visieontwikkeling De school voert sinds meerdere jaren de slogan 'GIB, een écht sportieve school' hoog in haar vaandel. Dit wil ze bereiken vanuit een sportieve geest in de breedste zin van het woord: 'eerlijk' en 'fair'. De school vindt het belangrijk om de talenten en mogelijkheden van haar leerlingen te ontdekken en deze in te zetten om hun weg in onze maatschappij te vinden. Het merendeel van de medewerkers kent en onderschrijft de slogan en deze waarden.

Het ontbreekt de school echter aan een degelijke vertaling van haar visie en waarden in een toekomstgericht beleidsplan en jaarplan met de daaraan gekoppelde actiepunten.

Besluitvorming De directie voert vernieuwingen geleidelijk in. Deze strategie is voornamelijk ingegeven door een schoolcultuur die berust op een traditie van individualisme en een sterk vertrouwen van de schoolleiding in het professionalisme van zijn medewerkers. Deze aanpak zorgt echter voor een spanningsveld tussen traditie en vernieuwing en heeft daardoor een eerder remmende invloed op de ontwikkelingsdynamiek. Het stimuleren van een gelijkgerichte vakgroepwerking blijft een uitdaging voor het schoolteam.

De verschillende wettelijk verplichte overlegorganen ondersteunen het schoolbeleid, conform de regelgeving. De schoolleiding betreft ze actief in de besluitvorming om zo een breed draagvlak voor de genomen beslissingen te creëren. Leerlingen, leraren, ouders en de buurt krijgen inspraak via de schoolraad. Op tafel liggen niet enkel praktisch-organisatorische onderwerpen. Ze denken evengoed mee over pedagogisch onderwerpen, zoals de leefregels.

Een behoorlijk uitgebouwd oudercomité zorgt mee voor diverse schoolactiviteiten en doet aan fondsenwerving, maar denkt tegelijk ook inhoudelijk mee. Via een eigen rubriek op de website kan ze zich kenbaar maken en communiceren.

In de school is informeel en formeel overleg aanwezig op diverse niveaus. Een cultuur van degelijke verslaggeving is nog niet veralgemeend. Dit gebrek aan structurele communicatie werkt soms een goede besluitvorming tegen.

Kwaliteitszorg De school beschikt niet over een structureel kwaliteitssysteem. Ondanks bijscholingen van de directie op het vlak van dataverzameling en -analyse heeft dit zich niet vertaald in een cyclische bijsturing van de verschillende processen. De opgedane kennis is wel gebruikt om diverse vraagstukken aan te pakken, zoals een breed opgezet onderzoek naar het onderwijsaanbod in de derde graad. Deze ervaring is echter niet doorgetrokken naar een kwaliteitsvolle benadering van de integrale schoolwerking.

Doordat de visie niet vertaald werd in heldere, meetbare, duidelijk afgelijnde, realistische en tijdgebonden doelen is het moeilijk deze uit te voeren, te evalueren en bij te sturen.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De aandacht en inzet van het schoolteam voor het welbevinden van de leerlingen.
- Het open en gestructureerd leer- en leefklimaat.
- Het brede aanbod aan algemeen vormende activiteiten.
- De doelgerichtheid en de ondersteuning van de leerbegeleiding.
- De netheid van de school.

Wat betreft het algemeen beleid

- De openheid en de betrokkenheid van de schoolleiding.
- De zorg voor de gedragenheid van het pedagogisch project.
- De aanzet tot kwaliteitszorg.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De afstemming van het onderwijsaanbod op de leerplandoelstellingen.
- De leerplangerichtheid van de evaluatiepraktijk.
- De ontwikkelingsdynamiek in een aantal vakgroepen.
- De gelijkgerichtheid binnen sommige vakgroepen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aansturing en opvolging van de leerplanrealisatie.
- De integrale kwaliteitszorg.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van bewoonbaarheid en veiligheid, gezondheid en hygiëne.
- De leerplanrealisatie voor cultuur- en gedragswetenschappen in aso tweede en derde graad in de studierichting Humane wetenschappen.
- De leerplanrealisatie voor lichamelijke opvoeding in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Humane wetenschappen en Wetenschappen en in aso derde graad en in tso tweede en derde graad.
- De leerplanrealisatie voor Nederlands in aso en tso tweede graad.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 2 ASO Economie	lichamelijke opvoeding, Nederlands	
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	lichamelijke opvoeding, Nederlands	cultuurwetenschappen, gedragswetenschappen
Graad 2 ASO Wetenschappen	lichamelijke opvoeding, Nederlands	
Graad 2 TSO Techniek-wetenschappen	lichamelijke opvoeding, Nederlands	
Graad 2 TSO Handel	lichamelijke opvoeding, Nederlands	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	lichamelijke opvoeding	
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	lichamelijke opvoeding	
Graad 3 ASO Humane wetenschappen	lichamelijke opvoeding	cultuurwetenschappen, gedragswetenschappen
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	lichamelijke opvoeding	
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	lichamelijke opvoeding	
Graad 3 TSO Techniek-wetenschappen	lichamelijke opvoeding	
Graad 3 TSO Boekhouden-informatica	lichamelijke opvoeding	

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **07-10-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jean-Luc WITTEVRONGEL de inspecteur-verslaggever	Werner DE LEEUW de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	